

«Про роботу НМЦ ПТО з координації діяльності експериментальних майданчиків на базі ПТНЗ області»

Професійна освіта все більше спрямовується на мобільне забезпечення потреб ринку праці, конкретного виробництва, сфери послуг у кваліфікованих робітниках і тим самим сприяє вирішенню актуальних екологічних і соціальних проблем суспільства.

Головними постачальниками ідей, технологів, нововведень є професійно-технічні навчальні заклади на базі яких проводиться дослідницько-експериментальна робота.

Станом на 2014 рік у Дніпропетровській області експериментально-дослідницькою роботою займаються 14 навчальних закладів сфери. Обласна методична служба ПТО системно здійснює методичний супровід з напрямку впровадження експериментальної діяльності на базі ПТНЗ області.

Вищесказане підкреслює значимість даного питання. В цьому напрямі працюють: Дніпропетровський регіональний центр професійно-технічної освіти, Міжрегіональне вище професійне училище поліграфії та інформаційних технологій, Дніпропетровський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів туристичного сервісу, Дніпродзержинський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів, Дніпродзержинський професійний ліцей, Марганецький професійний ліцей (2 майданчика), ПТУ-74, Софіївський професійний ліцей, ПТНЗ м. Кривого Рогу тощо, де саме визначається ефективність і здійснюється апробація принципово нових, соціально значущих педагогічних і наукових ідей, технологій підготовки кваліфікованих робітників.

Піонером дослідно-експериментальних досліджень на Дніпропетровщині є Дніпропетровський регіональний центр професійно-технічної освіти, який один із перших у області з 2005 року розпочав експериментальну роботу за темою: «Організаційно-педагогічні засади діяльності багатопрофільного навчально-виробничого комплексу з підготовки фахівців для підприємств малого та середнього бізнесу», брав участь у реалізації двох міжнародних проектів. 24.01.2014 року на базі навчального закладу відбулося чергове засідання виконавчої ради експериментального дослідження «Теоретико-методичні засади управління системою роботи ПТНЗ з формування професійної мобільності майбутніх кваліфікованих робітників». У заході взяли участь соціальні партнери, представники профспілок будівельної галузі, обласної методичної служби ПТО, керівництво та педагоги навчального закладу.

Учасники засідання розглянули питання узагальнюючого стану дослідницько-експериментальної роботи, підготовки та проведення на базі Дніпропетровського регіонального центру професійно-технічної освіти

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування професійної мобільності кваліфікованих робітників у ПТНЗ». Учасники засідання розробили заходи щодо підготовки до конференції.

Міжрегіональне вище професійне училище поліграфії та інформаційних технологій був пілотним учасником міжнародного проекту TACIS. З 2007 року розпочав свою діяльність експериментальний педагогічний майданчик (наказ Міністерства освіти і науки України № 282) за темою: «Моделювання діяльності інноваційного закладу на основі програми соціального партнерства, як підсистеми управління якістю освіти». Кожен етап експериментальної роботи мав чітко обґрунтований план, а звіти заслуховувались на методичних радах НМЦ ПТО у Дніпропетровській області, а в 2013 році звітувались на колегії МОН про результати досліджень та їх конкретне застосування.

Був виданий збірник «Діяльність всеукраїнського експериментально-педагогічного майданчика (результати досліджень та їх конкретне застосування м. Дніпропетровськ-2013»).

В 2013 році була завершена дослідно-експериментальна робота у Дніпропетровському центрі підготовки і перепідготовки робітничих кадрів туристичного сервісу за темою: «Інформаційно-аналітичне забезпечення модернізації професійно-технічної освіти в умовах ринку праці».

22.01.2014 року на базі центра відбувся узагальнюючий семінар. Даний навчальний заклад уклав угоду з Інститутом ПТО Національної академії педагогічних наук України (лабораторія Всеукраїнський інформаційно-аналітичний центр) і протягом 3-х років проводив дослідження за визначеною темою.

В роботі цього заходу прийняли участь представники НМЦ ПТО у Дніпропетровській області та творча група педпрацівників закладу на чолі з директором Войтович Н.В. На семінарі підведено підсумки роботи та визначені результати ефективності його застосування у діяльності навчального закладу.

Одним із позитивних прикладів даного експерименту є запровадження в центрі підготовки робітників за новими інтегрованими професіями: «Перукар. Манікюрник. Педикюрник» та «Майстер ресторанного обслуговування», відкриття нового навчального-практичного центру «Солоха запрошує» з підготовки, підвищення кваліфікації та перенавчання учнів та слухачів за професіями ресторанного сервісу. За наслідками дослідно-експериментальної роботи підготовлено інформаційно-аналітичні матеріали та готується видання наукового збірника.

Сьогодні навчальний заклад не завершує наукову роботу і вже запланував на перспективу нову дослідно-експериментальну тему: «Поєднання інформаційних технологій та опорних конспектів для якісної підготовки фахівців за напрямками професійної діяльності».

Одним із напрямків експерименту є спільна робота з загальноосвітніми школами узгодивши з директорами шкіл. Так Дніпродзержинський професійний ліцей затвердивши у відділі освіти договір про співпрацю, учні

здійснюють професійну підготовку у ліцеї. У вересні 2013 року відбулось підведення I етапу дослідно-експериментальної роботи за темою: «Організаційно-педагогічні умови формування професійних намірів учнівської молоді на основі регіонального компоненту». У заході прийняли участь НМЦ ПТО у Дніпропетровській області, науковий керівник дослідно-експериментальної роботи – Юденкова О.П., Галагуза П.М. – голова Баглійської регіональної ради, голова консультаційної ради експериментального навчального закладу, Заїка Н.І. – спеціаліст інспекторсько-методичної служби управління освіти і науки міської ради; Соломатін – директор Дніпродзержинського міського центру зайнятості; керівники загальноосвітніх закладів, члени творчої групи дослідно-експериментальної роботи. Учасники засідання підвели підсумки виконання I-го етапу, розглянули проблеми і сучасні тенденції впровадження профілю «Технології» на базі ПТНЗ, обговорили програму II етапу дослідно-експериментальної роботи та розробили рекомендації.

Протягом п'яти років Дніпродзержинський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів співпрацює з Інститутом професійно-технічної освіти НАПН України. Укладені угоди про дослідно-експериментальну роботу з проблеми «Формування комунікативної культури суб'єктів навчально-виховного процесу». Кожен етап дослідницької роботи заслуховувався на методичній раді НМЦ ПТО.

29.01.2014 року було проведено звітну конференцію «Підведення підсумків дослідно-експериментальної роботи» вищезазначеної проблеми. У роботі конференції прийняв участь НМЦ ПТО, творча група, педагогічні працівники центру.

Робота над даною проблемою заворушилася. За результатами видано методичний посібник «Комунікативна культура суб'єктів навчально-виховного процесу ПТНЗ». Авторський колектив: В.С. Болгаріна, кандидат педагогічних наук, доцент Інституту ПТО; В.А. Григорьева, кандидат педагогічних наук Інституту ПТО; Донченко І.Л. – директор Дніпродзержинського центру підготовки і перепідготовки робітничих кадрів тощо. Рецензенти: В.О. Радкевич, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту професійно-технічної освіти НАПН України.

Напередодні 23.01.2014 р. у м. Києві на засіданні лабораторії управління професійно-технічною освітою Інституту ПТО навчальний заклад звітував про завершення дослідно-експериментальної роботи з даної проблеми.

На сьогоднішній день вже розглядається питання на проведення дослідно-експериментальної роботи Всеукраїнського рівня з проблеми «Управління розвитком культурно-освітнього середовища професійно-технічного навчального закладу».

В грудні 2013 року на базі Марганецького професійного ліцею відбувся науково-методичний семінар. Основними питаннями, що розглядалися, є: звіт про завершення II етапу (формуючого 2012-2013рр.) дослідно-

експериментальної роботи за темою: «Створення електронного підручника нового покоління для ПТНЗ за профілем «Штукатур» і другий «Організація дослідно-експериментальної діяльності за темою: «Формування професійної компетентності і корпоративної культури в учнів ПТНЗ» (методист Киба Н.В.).

Учасниками семінару були:

- методисти НМЦ ПТО у Дніпропетровській області;
- Шевченко Віктор Леонтійович – науковий керівник дослідно-експериментальної роботи Інституту ПТО, доцент;
- Орлов Валерій Федорович – директор педагогічних наук Інституту ПТО;
- Медяник Олена Володимирівна – заступник міського голови Марганецької міської ради;
- Мілько Алла Георгіївна – заступник начальника управління освіти Марганецької міської ради;
- працівники навчальних закладів ПТО Дніпропетровської, Запорізької областей.

Підведені підсумки науково-методичного семінару та розроблені заходи на завершення III етапу дослідно-експериментальної роботи:

- провести круглий стіл на виставці «Сучасні заклади освіти - 2014», де представити наробки дослідно-експериментальної роботи за участю керівника НАПН України – Шевченко В.Л., а також представників інших регіонів, які працюють за даною темою;
- вийти з пропозицією створення Центральної електронної бібліотеки системи професійно-технічної освіти;
- учасники семінару відмічали нагальність проблеми створення єдиного інформаційного навчального середовища професійно-технічної освіти, базовими елементами якого є електронні підручники нового покоління.

Впродовж 2009-2012рр. (узагальнюючий етап в 2013) у професійно-технічному училищі № 74 здійснювалась експериментальна перевірка поточних та кінцевих результатів дослідження теми «Використання кейс-технологій при викладанні спецдисциплін ПТНЗ аграрного профілю», які включали науково-методичне забезпечення навчально-виробничого процесу професійної підготовки кваліфікованих робітників з професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського (лісогосподарського) виробництва» та методики його реалізації.

В результаті педагогічного експерименту зросла методична компетентність педагогів професійного навчання та їх готовність до інноваційної діяльності, відбулися зміни у підходах до методики викладання та техніки підготовки педагогів до занять; відбулося наближення теорії до практики у викладанні основ наук; навчальний процес у експериментальній групі був організований за інноваційними методами навчання; відбулося підвищення вмотивованості навчання учнів через усвідомлення, що кейс-технології їм вирішувати будь-які проблеми у подальшій професійній діяльності.

В навчальний процес впроваджено матеріали рукописів «Вплив кейс-технологій на якість підготовки кваліфікованих робітників ПТНЗ аграрного профілю», «Особливості використання кейс-технологій при викладанні спецдисциплін ПТНЗ аграрного профілю», інформаційних матеріалів «Застосування навчальних кейсів у ПТНЗ сільськогосподарського профілю», електронного методичного посібника «Методика створення навчальних кейсів для професійно-технічних навчальних закладів».

В подальшому училище планує продовжувати науково-методичне співробітництво з Інститутом ПТО НАПН України за темою: «Вдосконалення особистісно-розвивальних педагогічних технологій у професійно-технічній освіті».

Криворізький методцентр постійно, системно і цілеспрямовано організовує, координує роботу ПТНЗ міста і науки щодо діючих експериментальних майданчиків.

Продовжується робота методцентру з металургійним інститутом ДВНЗ «Криворізький національний університет» в навчально-науковому комплексі, куди, крім методичного центру, ввійшли 5 ПТНЗ: Криворізький професійний гірничо-металургійний ліцей, Криворізький професійний транспортно-металургійний ліцей, Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування, Криворізький професійний ліцей, Центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів № 1. Тема: «Ступенева система освіти, науково-методичне забезпечення фахівців металургійного профілю».

В рамках цього комплексу в 2013 році здійснювалось стажування майстрів в/н, викладачів спецдисциплін на базі металургійного інституту ДВНЗ «КНУ», а також рецензування державного стандарту 7241. «Електромонтер з обслуговування підстанції» науковцями інституту.

За підсумками роботи експериментального майданчика:

- створено мистецький проект «Професії навчального закладу»;
- розроблено робочий зошит з предмету «матеріалознавство» для проведення лабораторно-практичних робіт з професії «живописець, монтажник експозиції художньо-оформлювальних робіт» ;
- підготовлена «Ілюстрована енциклопедія» з професії «живописець, монтажник експозиції художньо-оформлювальних робіт».

Під егідою КрММЦ ПТО разом з Інститутом професійно-технічної освіти НАПН України працював експериментальний майданчик з теми «Формування професійної мобільності кваліфікованого робітника».

11-12 квітня 2013р. на базі Криворізького центру професійної освіти металургії та машинобудування та Криворізького навчально-виробничого центру підготовлена і проведена *II Всеукраїнська науково-практична конференція «Соціальне партнерство як інструмент оновлення змісту професійно-технічної освіти»* .

На базі методцентру спільно з Інститутом ПТО НАПН України розпочато створення науково-практичного центру модернізації змісту професійної освіти і навчання.

Рішення навчально-методичної ради НМЦ ПТО

Заслухавши та обговоривши інформацію методиста НМЦ ПТО Козловського Г.Ф. «Про роботу навчально-методичного центру ПТО з координації діяльності експериментальних майданчиків на базі ПТНЗ області», а також директорів ПТНЗ, на базі яких проводиться дослідницько-експериментальна робота.

НМР УХВАЛИЛА:

1. Інформацію методиста НМЦ ПТО Козловського Г.Ф. взяти до уваги.
2. Продовжити діяльність навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області з супроводу за дослідницько-експериментальної роботи навчальних закладів області.
3. Завершити роботу по затвердженню на національному рівні майданчиків.
4. Навчально-методичному центру професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області:
 - 4.1. На підставі рішення навчально-методичної ради підготувати наказ Департаменту освіти і науки про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі Дніпропетровського центру підготовки і перепідготовки робітничих кадрів туристичного сервісу за темою: «Поєднання інформаційних технологій та опорних конспектів для якісної підготовки фахівців за напрямками професійної діяльності» та на базі Дніпродзержинського центру підготовки і перепідготовки робітничих кадрів з проблеми «Управління розвитком культурно-освітнього середовища професійно-технічного навчального закладу».
 - 4.2. Методисту Козловському Г.Ф., надати методичну допомогу педагогічним колективам ДЦППРКТС, ДЦППРК з організації дослідно-експериментальної діяльності та системно проводити моніторинг результатів.
5. Керівникам ПТНЗ області:
 - 5.1. Визначити одним із пріоритетів в оновленні професійно-технічної освіти є дослідницько-експериментальна робота навчального закладу, яка забезпечить якісну підготовку конкурентоспроможних фахівців.